

Susanne Jansson
Kattedals Gård,
615 95 Valdemarsvik

Bildande av naturreservatet Kattedals gammelskog i Valdemarsviks kommun samt fastställande av skötselplan för naturreservatet

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken ett område inom fastigheterna Kattedal 1:1, 2:1, 3:1 och Orrtorpet 1:1 som naturreservat med syfte, föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Naturreservatets gräns är markerad på bifogad karta, sid 8.

Naturreservatets namn skall vara Kattedals gammelskog.

Syftet med reservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara och skydda ett barrskogsområde med naturskogskaraktär och ett rikt biologiskt innehåll samt ett mindre område med lövskog där ek dominerar. Områdets olika naturmiljöer och arter skall bevaras och utvecklas. Ett övergripande syfte är även att området ska vara tillgängligt för friluftsliv. Lämningar från gångna tiders brukande ska bevaras.

Syftet skall nås genom att undanta området från exploatering och skogbruk. En liten granplantering på ca 1 ha i anslutning till den lövdominerade skogen avvecklas och ersätts med naturligt föryngrat löv.

För att nå syftet för friluftslivet ska vissa anläggningar iordningställas. En vandringsled planeras genom reservatet och parkering i närheten av reservatet anläggs. Ytterligare någon friluftsanläggning kan anläggas.

Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det, utöver vad som annars gäller, inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
2. framföra motordrivna fordon. Undantag gäller för älgdragare vid uttransport av fällt vilt;
3. uppföra byggnad eller annan anläggning;
4. uppföra mast, vindkraftverk, eller att uppföra luft- eller markledning;
5. anordna upplag;
6. gräva upp växter;
7. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen;
8. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
9. ta bort eller upparbeta dött träd eller delar av träd eller vindfällor;
10. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
11. plantera träd eller buskar;
12. ändra florans eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter;
13. jaga fågel;

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare, att utan ytterligare ersättning, och innehavare av särskild rätt till fastigheterna tåla att följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av, och information om, reservatet

2. skötsel och dokumentation i enlighet med fastställd skötselplan. En liten granplantering i anslutning till den lövdominerade skogen avvecklas och ersätts med naturligt föryngrat löv.

3. iordningställande av anordningar för friluftslivet som anges i fastställd skötselplan. En vandringsled planeras genom reservatet och parkering i närheten av reservatet anläggs. Ytterligare någon friluftsanläggning kan anläggas.

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, föreskriver Länsstyrelsen om rätten att färdas och vistas inom reservatet, att det utöver vad som annars gäller, inte är tillåtet att:

1. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur, undantag gäller för hund vid, inom reservatet tillåten jakt;
2. plocka hela eller delar av lavar eller svampar med undantag för bär och matsvamp;
3. skada djurlivet, undantaget den jakt som får bedrivas i reservatet;

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

4. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet;

Ovanstående föreskrifter under A, B och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Förvaltare för naturreservatet skall vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för beslutet

Området domineras av gammal skog som till stora delar är mycket lite påverkad av skogsbruk. Här lever ett stort antal hotade och av skogsbruk missgynnade arter i de flesta artgrupper. Området är därför prioriterat i arbetet med att uppnå miljömålen "Levande skogar" och "Ett rikt växt och djurliv" om vilka regering och riksdag har beslutat.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken skall densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av naturreservatet Kattedals gammelskog är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildandet av naturreservatet inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt förordning om konsekvensutredning vid regelgivning 2007:1244, i den omfattning det behövs göra en konsekvensutredning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att påverkan på allmänhetens möjlighet att röra sig och utnyttja området inte sker.

Miljö kvalitetsmål

Bildandet av naturreservatet Kattedals gammelskog är en del av uppfyllandet av miljö kvalitetsmålen ”Levande skogar” och ”Ett rikt växt och djurliv” om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De mycket höga naturvärdena inom naturreservatet dokumenterades i samband med Skogsvårdsstyrelsens kontroller av avverkningsanmälningar på fastigheten år 2007. Länsstyrelsens fördjupade inventering av området bekräftade de höga biologiska värdena.

Reservatsbildning

Reservatet har stakats ut och mätts in av Lantmäteriet. En värdering av området genomfördes av Svensk fastighetsvärdering AB i samråd med markägarna och på uppdrag av Länsstyrelsen. Därefter förhandlade Länsstyrelsen med markägaren och kom överens om ekonomisk ersättning för intrånget i markanvändningen som blir konsekvens av naturreservatsbildningen. Beslut om utbetalning av ekonomisk ersättning har tagits av Naturvårdsverket 2009-08-14.

Remissyttranden

Länsstyrelsen har remitterat förslag till beslut till markägare, övriga berörda sakägare Naturvårdsverket, Valdemarsviks kommun, Skogsvårdsstyrelsen Östra Götaland, Naturskyddsföreningen i Valdemarsvik. Yttranden har

inkommit från Skogsstyrelsen, Valdemarsviks kommun och Naturvårdsverket.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden

Naturvårdsverket vill se ett omarbetat förslag då verket inte anser att skyddet för naturskogsområdet blev tillräckligt starkt med remitterade formuleringar i beskrivningen av syftet med reservatsbeslutet. Naturvårdsverket menar också att området i högre grad bör lämnas för fri utveckling.

Länsstyrelsen såg att viss otydlighet fanns vad gäller formuleringen av syftet med skyddet och har därför omarbetat detta på ett sådant sätt att syftet ska bli tydligare utan att innebörden för markägare och sakägare ska ha förändrats. Även förslaget till skötselplan har omarbetats där småskaliga skötselåtgärder tagits bort. Med den nya skrivningen kommer 117 ha lämnas helt för fri utveckling och ytterligare 2,9 ha lämnas utan ingrepp i trädsiktet men med möjlighet till bete. Återstoden, 1,1 ha, består av en granplantering i anslutning till kulturmarkerna i öster som ska avvecklas.

Valdemarsviks kommun avstyrker bildandet av reservatet med en generell förbudsklausul mot uppförande av vindkraftverk. Detta på grund av att de anser att det kan vara en begränsning för framtida eventuell vindkraftsutbyggnad. Området ligger i ett, enligt kommunen, gynnsamt vindstråk. Planering av vindparker i områdets närhet pågår och en första park i stråket är föremål för samråd i närtid enligt kommunen. Kommunen efterfrågar tydliga ställningstaganden från Länsstyrelsen beträffande bevarandeintressena kontra tillåtande av uppförande av vindkraftverk i reservatet och dess närhet. Kommunen vill att Länsstyrelsen redogör för hur stort påverkansområde reservatet får med bäring på godtagbart avstånd till enstaka vindkraftverk eller vindpark.

Länsstyrelsen anser att uppförande av vindkraftverk inom reservatet inte är förenligt med reservatets syfte och således inte ska tillåtas. Länsstyrelsen konstaterar att inga områden är utpekade som riksintresse för vindkraft i eller i närheten av reservatet. Kommunens översiktsplan redovisar inte heller några områden lämpliga för vindkraft i reservatet eller dess närhet. Då området är relativt litet (121 ha) är Länsstyrelsens bedömning att det inte bör vara någon stor intressekonflikt mellan bevarandeintressen i det aktuella området och utbyggnad av vindkraft i Valdemarsviks kommun. Föreskrifter för naturreservatet gäller enbart inom reservatet och sträcker sig således inte utanför området.

Prövning av vindkraftsutbyggnad i närområdet får ske enligt ordinarie rutiner.

Skogsstyrelsen ansåg förslaget bra, men ansåg det lämpligt att hugga fritt ett antal tallar inom de tallskogsdominerade delarna.

Länsstyrelsen har förståelse för synpunkten med frihuggning av tallar. Länsstyrelsen bedömer dock att naturskogen ska ges ett stark och tydligt skydd. Småskalig skötsel bör därför inte tillåtas (se även Naturvårdsverkets synpunkter ovan).

Länsstyrelsens reservatsförvaltning påpekade muntligen att utrymme för friluftsanläggningar saknades. Detta tillgodoses nu genom att det står i syftet för friluftslivet att det ska nås genom att vissa anläggningar iordningställs och under B föreskrifterna framgår det att en vandringsled och parkering planeras samt ytterligare någon begränsad anläggning.

Övriga remissinstanser har avstått från att svara.

Övrigt

Strandskydd

Vissa delar av reservatet är beläget inom område där strandskyddsbestämmelser gäller enligt 7 kap. miljöbalken.

Riksintresse

Delar av området ligger inom riksintresse för friluftslivet, Östergötlands skärgårdar, FE7.

Gagnvirke

Allt utfallande gagnvirke i samband med naturvårdsåtgärder som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller staten.

Hur man överklagar,

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3 (Miljödepartementet). Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, naturvårdsdirektör Claes Svedlindh, länsassessor Karin Fridell, byrådirektör Maria Taberman, biträdande länsarkitekt Jan Persson och antikvarien Mattias Schönbeck deltagit.

Magnus Holgersson
Länsråd

Mikael Hagström
Byrådirektör

Bilagor

1. Skötselplan
2. Hur man överklagar

akten (naturdossier)

Kopia till

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Lantmäterimyndigheten, Box 476, 581 05 Linköping

Valdemarsvik kommun, 615 80 VALDEMARSVIK

Skogsstyrelsen Östergötland, Guldringen 58, 603 68 NORRKÖPING

Naturskyddsföreningen i Valdemarsvik, Ingemar Hulterström, Karlsborg, 615 31

VALDEMARSVIK

Reservatsförvaltaren, Martin Larsson (internt)

Länets författningssamling

Tidningskungörelse

Karta över naturreservatet

